

Про що розповідають символи

Із давніх-давен люди прагнули надати поетичності навколишньому світові. На кам'яних плитах, стінах печер викарбовували зображення обоготвореного сонця, місяця, неба, води, вітру, вогню. Все це відбивало свідомість людини раннього палеоліту. Формування символів відбувалось одночасно з розвитком суспільства. У східнослов'янських племен характерними символічними знаками були гончарські клейма. Пам'ять про подвиги воїнів залишалася на родових знаменах.

Багато символів, які зародились у давнину, назавжди ввійшли в історію, мистецтво, повсякденне життя. Цікаво знати, що в багатьох народів лев символізує силу, владу, бджола — працьовитість, підкова — щастя, змія — мудрість, підступність, якір — надію, дзеркало — правду, меч — правосуддя.

Вистраждавши, виборовши собі волю, Україна має тепер свої державні символи: герб, прапор і гімн, які уособлюють її історію, її сутність. В основу сучасного герба нашої держави покладено стародавній золотий тризуб на синьому тлі. З історичної літератури відомо, що тризуб був символом державності, блискавиці, влади над трьома світами. Жовтий колір — це колір небесних світил, сонячного проміння, без якого неможливе життя. Цікаво знати, що тризуб був символом влади ще за часів князювання Володимира Великого. Через багато століть боротьби і гніту після проголошення акту Соборності України 22 січня 1919 року Державним гербом став золотий тризуб на синьому тлі.

Нині національний прапор України має синій і жовтий кольори. Жовтий — це колір пшеничної ниви, хліба, зерна, золотого сонця, без якого не дозрів би хліб; синій — колір чистого мирного неба. Ці кольори на нашому прапорі ніби пшениця в степах під блакитним склепінням неба, що символізує віковичне прагнення миру, праці, красу та багатство рідної землі.

Велике смислове навантаження несуть символи — назви дерев, рослин. Вербка, калина, барвінок — невіддільні атрибути українського народу. Вербка — символ краси, неперервності життя, вона дуже живуча. Здавна в Україні вербу вважали святим деревом. Калина — дерево українського роду. Вона пов'язується з народженням Всесвіту, вогненної трійці: Сонця, Місяця, Зорі. А оскільки ягоди калини червоні, то й стали вони символом крові та невмирущості роду. Ось тому на весільних дівочих і навіть парубочих сорочках, на рушниках вишивалися кетяги калини. А в пісні співається:

Говорила мати: «Не забудься, сину, Як будуєш хату, посади калину. Бо вогненні грона — наша кров червона. Зоряна калина — і краса, і врода Нашої країни, нашого народу».

Калина — це й символ кохання, краси, щастя. Навесні калина вкривається білим цвітом і стоїть, як наречена, в білому вбранні, а восени палахкотить гронами червоних плодів. Калиною уквітчують весільний коровай, оселю, нею лікуються. Народ склав про калину багато легенд, пісень.

Улюбленою декоративною рослиною українців був барвінок. Листя барвінку залишається зеленим і морозної зими, і спекотного літа. Нерідко називають його ще «зеленко». Вважалося, що хто посадить у себе на подвір'ї барвінок, той обов'язково дочекається щастя.

У барвінкові прихована могутня цілюща сила, яка перемагає тяжкі недуги. За це люди подарували барвінкові свою любов.

Красномовними символами стали й квіти. Квіти — друзі людей і в радості, і в смутку. Червона гвоздика — символ дружби, півонія — символ щасливого життя, троянда — символ кохання, незабудка — вірності, фіалка — скромності.

Стародавніми оберегами дому були рушники. Вони супроводжували людину від народження до смерті. На рушниках люди «записували» свою долю. Рушник пройшов крізь віки. Рушник і нині символізує чистоту почуттів, глибину любові до своїх дітей, до народу.

Символи об'єднують, згуртовують людей, які збагнули й сприйняли їхню суть. У символах відображені прагнення людей, їхня історія, традиція. Тому так цікаво з'ясовувати, що ж стоїть за символом: легенда чи реальне явище, історична подія.